

Ukrajinci nám dokazují, kolik toho člověk může zažít a pořád mít sílu jít dál, říká koordinátorka Komunitního centra v Plzni

25.2.2025 - | Charita ČR

Prvotní projekt byl jen na pár měsíců, protože si nikdo nemyslel, že bude válka trvat tak dlouho. Ale lidé k nám chodí stále. Nejvíce se zajímají o kurzy češtiny, chtějí se naučit rozumět, číst, mluvit. Ti, kteří chodí od samého začátku, umí už docela dobře. Na začátku války k nám chodilo na integrační setkání hodně lidí, sotva jsme se vešli do učebny. Ale uvědomili si, že nechtějí jen čekat, až válka skončí. Postupně si našli práci a integrace už přišla sama. V současné době k nám nejvíce chodí starší lidé a děti. Ty chodí nejen na češtinu, ale také na podpůrné skupiny s psycholožkou. My o ně pečujeme, aby rodiče neměli strach, že budou sami doma a budou trávit čas na mobilu.

Máme, jak už jsem říkala, hodiny s psycholožkou. To je taková podpůrná skupina, kde se děti učí o emocích a o komunikaci. Mohou si povídat o tom, co se děje ve škole, což doma někdy nemohou. Stydí se, nechtějí, aby máma měla trápení...Ale tady, mezi svými vrstevníky, si mohou popovídat, vzájemně si radit a to všechno samozřejmě pod vedením psycholožky.

S dětmi také chodíme do muzea, tvoříme, nebo hrajeme hry. Děláme i sportovní odpoledne, protože se snažíme, aby měly pohyb. A rodiče jsou spokojení, že jejich děti nesedí doma s telefonem a našly si tady kamarády. Někdo mluví ukrajinsky, někdo rusky. Ale i ti, kteří mluví rusky, k nám přijeli z okupovaných území. A my jim to nebudeme brát, protože pro ně je důležité, že mohou mluvit svým jazykem a být sami sebou. Utvořila se tady skupina dětí, která se respektuje navzájem a mohou mluvit jakkoliv.

Programy tvoříme spolu s dětmi. Nedávno třeba chtěly vařit. Znáte děti, ty toho moc neřeknou. Ale chodí sem, skupina roste. Máme poděkování i od rodičů a to je pro nás dobrá zpětná vazba. Když se děti ve městě špatně orientují, vyzvedneme je na zastávce, doprovodíme domů a takhle si pomáhají i děti navzájem mezi sebou.

To je moje oblíbená otázka. Jak dlouho se učí česky? Celý život! Jazyk se nelze naučit jen tak a každý má navíc jiné tempo. Samozřejmě nestačí výuka jednou týdně, musíte se učit i sami doma. Máme spoustu učebnic, pracovních sešitů. I naše lektorky mají velkou praxi, už dlouho pracují s cizinci a vědí, na co si dát pozor. Ale říkají, že Ukrajince učí rádi, protože je u nich pokrok rychlý a baví je to. Ukrajinština i čeština jsou slovanské jazyky, takže se během hodinu a půl trvající lekce naučí hodně nových slovíček.

S Magistrátem města Plzně jsme vypsali kurzy češtiny přímo pro seniorky. Mají trochu jiný rytmus učení než mladí, kteří chtějí všechno rychle. Jsou v důchodu a ví, že už nebudou pracovat, ale chodí tam, protože je to baví a je to pro ně náplň volného času. Je zajímavé ty dámy sledovat, jak zpočátku chodily nenamalované, nešťastné a postupně rozkvetly. Mám radost, když vidím, jak člověk ožívá. Vidím, že to má stále smysl. Že má smysl podporovat lidi a nenechávat je v tom samotné. Jak by to dopadlo, kdyby zůstali sami?

Ano, skoro od začátku tady máme psycholožku a zájem o její služby je stále. Psychologická pomoc je velmi důležitá. Zpočátku ale mnoho lidí říkalo, že ji nepotřebují. Mysleli si, že když potřebují pomoc psychologa, není s nimi něco v pořádku. Ale se začátkem války se to pomalu mění, lidé sem chodí a

vodí i své děti. Když mají problém, který nedokáží sami vyřešit, nebojí se jít za psycholožkou. Jsem ráda, že se to tímto způsobem, i když tedy drsným, mění.

Integraci vnímám jako oboustranný proces. Není to jen o tom, že se uprchlíci naučí mluvit česky nebo vařit česká jídla. Je to proces, kdy vás musí majoritní společnost přijmout a snažit se vás pochopit. Občas jim někdo něco nepěkného řekne...Ale líbí se mi, jak se snaží vnímat jen to dobré. Snaží se najít práci, děti chodí do školy, chtějí, aby to fungovalo. Chtějí, aby pro ně Česká republika byla jako domov.

Měli bychom přistupovat jeden ke druhému s respektem a nesoudit člověka jenom proto, že mluví jinou řečí. Ukrajinci žili v Čechách i před válkou a budou tu určitě žít dál, nemá cenu spolu bojovat.

Spolupracujeme s dobrovolnickým centrem Totem a zveme k nám dobrovolníky. Chodí k nám i studenti povídat si s našimi klienty. O to je největší zájem, zajít na kávu nebo na čaj, popovídat si, procvičit češtinu. Děláme i akce s veřejností a jsme moc rádi, když Češi přijdou a vidí Ukrajince na vlastní oči, ne jen ve zprávách. Chceme, aby přišli a udělali si obrázek sami. Potom si mohou říct, jestli z toho mají dobrý nebo špatný pocit, a nečerpát informace jen z médií.

Myslím, že jako národy jsme si hodně podobní. Vyloženě něco nového asi ne, ale třeba jsme si s českou kolegyní a našimi klienty povídali o tom, jak se liší život v ukrajinské rodině a v té české. A česká kolegyně se divila, jak moc je pro ukrajinské ženy důležité mít svoji kuchyni a vařit v ní pro svou rodinu, která se potom společně u jídla sejde. V Čechách je život víc uspěchaný, toho si všimli i naši klienti.

Raduji se z nich. Je příjemné slyšet, že se lidem daří a že už naše služby tolik nepotřebují. Poskytli jsme jim pomoc a teď už je na každém, jestli ji přijal, jestli se dokáže dál rozvíjet, najít si práci a dát si život trochu do pořádku. Nevím, jak bych prožívala, kdyby se tohle stalo s mou rodinou, se mnou. Vidím, jak silné jsou ženy, maminky s dětmi. Pro mě je velkou inspirací vidět, jak to zvládají. A ony přijdou, poděkují a ještě řeknou: „Myslím si, že já už bych mohla taky něco dělat. Co potřebujete? Já bych vám přišla s něčím pomoci.“ Je to úžasné. Až si říkám, jaké to bude, až to všechno skončí. Samozřejmě jim to z celého srdce přeji, ale rozloučit se s nimi bude bolestivé.

Myslím, že ani oni sami to nevědí a jsou překvapení, kolik toho člověk může zažít a pořád mít sílu jít dál. Kdyby se někdo zeptal ještě před začátkem války, tak by řekli, že tohle nezvládne nikdo. Snaží se držet při sobě, ať jsou kdekoliv. Rodiny jsou často rozházené po celé Evropě, část lidí zůstává na Ukrajině. Je určitě povzbudivé, že tohle všechno zvládnou. Na druhou stranu je strašné, že to musí zažívat. Nikomu bych to nepřála a všichni doufáme, že válce bude konec a lidé budou konečně v klidu a šťastní.

<https://www.charita.cz/aktuality/charita-pro-ukrajinu/ukrajinci-nam-dokazuji-kolik-toho-clovek-muze-zazit-a-porad-mit-silu-jit-dal-rika-koordinatorka-komunitniho-centra-v-plzni>